

قلب پمپی است که خون را در بدن به گردش در می آورد و دارای چهار دریچه است که این دریچه ها خون را در یک جهت هدایت کرده و به آن اجازه عبور می دهند. این دریچه ها مانند لنگه های در که به یک طرف باز می شوند فقط اجازه حرکت به جلو را می دهند اگر این دریچه ها به هر دلیلی خوب باز نشود اصطلاحاً تنگی دریچه می گوئیم و اگر بهر دلیلی کامل بسته نشود و خون برگشت کند اصطلاحاً نارسایی دریچه می گوئیم. کلیه دریچه های قلب میتوانند دچار نارسایی و یا تنگی شوند. بر اساس شدت علائم، بیماران مبتلا به اختلالات دریچه ای ممکن است نیاز به تحت نظر پزشک به تغییر در شیوه زندگی، مصرف دارو و یا جراحی ترمیمی و یا تعویض دریچه باشند. نارسایی و تنگی ممکن است بطور همزمان در یک دریچه و یا در دریچه های متعدد ایجاد شود.

مدد جوی عزیز : اکنون که به یاری خداوند بزرگ بهبود یافته اید ، لازم میدانیم در مورد آموزش بعد از عمل تعویض یا ترمیم دریچه قلب مطالبی را یادآور شویم.

- هرگونه عمل جراحی و حتی اعمال دندانپزشکی می تواند باعث عفونت دریچه گردد مگر اینکه از قبل آنتی بیوتیک لازم بصورت پیشگیری مصرف شود. بنا براین حتماً پزشک معالج خود را از عمل انجام داده باخبر سازید .

- اگر نیاز به اعمال جراحی، اندوسکوپي، سیستوسکوپي و یا دندانپزشکی داشته باشید باید مصرف وارفارین را به اطلاع پزشک مربوطه برسانید تا میزان مصرف آن قبل از این عمل ها طوری تنظیم شود که بعد از عمل دچار خونریزی نشوید.

- برای مسواک زدن از مسواک نرم استفاده کنید تا لثه شما به خونریزی نیافتد.

- زمانی که دریچه ترمیم شده یا از دریچه بافتی (حیوانی) استفاده شده به مدت حداقل ۲ ماه و زمانی که دریچه مصنوعی (فلزی) دارید مادام العمر باید داروی وارفارین استفاده کنید. مصرف این دارو نیاز به آزمایش کنترل PT. INR دارد که اوایل بعد از عمل هر روز و بعد هر دو تا ۳ روز و بعد هر هفته و بعد از اینکه کاملاً تنظیم شد هر یک ماه انجام می شود. که برای تنظیم آن شما باید تحت نظر کلینیک وارفارین باشید .

هنگام مصرف وارفارین درصورت وقوع هر یک از علائم زیر با ما تماس بگیرید.

افزایش کبودی

سردرد شدید

خون در ادرار

درد و تورم شکم

خون در مدفوع

سفتی و تورم مفاصل

سرفه خونی

خونریزی بیش از حد از بینی

خونریزی بیش از حد عادت ماهیانه

توضیحات داروی وارفارین در برگه آموزشی داده شده وجود دارد.

وارفارین را بهتر است هر روز در ساعت مشخص و ترجیحاً عصر مصرف شود (با معده خالی بهتر جذب می شود)

اگر یک روز مصرف وارفارین را فراموش کردید مصرف روز بعد را دو برابر نکنید.

مواد غذایی که می توانند باعث کاهش مقدار PT. INR شوند. (احتمال غلیظ شدن زیاد خون) و لذا باید کمتر مصرف کنید شامل : اسفناج، جگر، جعفری، کلم بروکلی، کلم سر، شلغم، لوبیا، باقلا، پوست خیار، انبه، روغن آفتابگردان و سویا و پسته می باشند.

در کسانی که وارفارین مصرف می کنند میزان PT بین ۲۴-۱۸ تایید و میزان INR بین ۳/۵-۲/۵ تنظیم می شود. البته این به نوع دریچه، محل دریچه و نظر پزشک بستگی دارد و حتماً باید توسط پزشک تنظیم شود.

مصرف بعضی از داروها ممکن است با اثر وارفارین تداخل داشته باشد خصوصاً داروهای هورمونی مثل قرص ضد بارداری، آنتی بیوتیک ها بعضی مسکن ها، ویتامین K و ..لذا درصورت نیاز به مصرف هر داروی دیگر همراه وارفارین پزشک خود را مطلع نمایید. مقدار مصرف وارفارین در اشخاص مختلف متفاوت است لذا هیچ گاه مقدار مصرفی خود را به دیگری توصیه نکنید.

از ورزش های سنگین و کارهای خطرناک که احتمال آسیب و خونریزی دارد پرهیز کنید و یادتان باشد که در صورت بریدگی خون شما دیرتر از زمان عادی بند می آید. خانم ها تا ۶ ماه بعد از عمل بایستی پیشگیری از بارداری داشته و اگر اصرار به حاملگی بعد از این زمان دارند حتماً با پزشک معالج مشورت کنند تا داروی جایگزین وارفارین داده شود زیرا وارفارین سبب بروز عوارض در مادر و جنین می شود.

- برای جلوگیری از بارداری بهترین راه در بیماران دریچه ای بستن لوله هاست زیرا استفاده از IUD شانس عفونت دریچه را بالا می برد و نیز مصرف قرص ضدبارداری با وارفارین تداخل دارد.

دانشکده علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

مراقبت‌های پس از عمل تعویض یا ترمیم

دریچه های قلب

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

فروغ قوی پنجه- کارشناس پرستاری

تایید کنند ه:

دکتر شیروان سلامی نیا- فوق تخصص جراحی قلب و عروق

منابع:

پرستاری داخلی جراحی برونر و سودارث ۲۰۲۰

بهار ۱۴۰۳

EDU-PT-88/C

عوارض بعد از عمل : اختلال در حافظه کوتاه مدت ، اشکال در نوشتن با دست و اختلالات بینایی و افسردگی از عوارض بعد از عمل است که این حالت موقتی بوده و حداکثر ۶ تا ۸ هفته بعد رفع خواهد شد . در صورت وجود قرمزی التهاب و خروج ترشحات چرکی از زخم تب(که از نشانه های عفونت محل زخم میباشد)، سرفه های متوالی و یا حرکات غیر طبیعی جناق سینه (صدای تیک تیک) حتما پزشک خود را مطلع کنید **اشتهایی:** بعد از عمل تا چند روزی ممکن است اشتهای شما کاهش یابد و احساس تلخی در دهان داشته باشید ولی شما باید بهر صورت رژیم مناسب و کافی را برای بهبود هرچه سریع تر دریافت کنید. **بی خوابی:** برای رفع کاهش خواب بهتر است در اواخر بعد از ظهر و عصر نخوابید و با نظر پزشک از آرامبخش های ملایم و در صورت نیاز قرص خواب استفاده کنید. با استفاده از بالش اضافی می توانید بهتر تنفس کرده و راحت تر بخوابید. در یک ماه اول بهتر است بحالت طاق باز بخوابید. در صورت داشتن درد قفسه سینه میتوانید از قرص مسکن مثل استامینوفن استفاده کنید.

پیگیری بیماران دریچه ای:

چنانچه عمل نشده باشند، بر اساس نظر متخصص قلب در فواصل منظم، باید به پزشک مراجعه کنند.

در صورت عمل جراحی ترمیم یا تعویض دریچه، در فواصل ۱ تا ۲ هفته بعد از عمل و سپس ۱/۵ ماه و ۳ ماه بعد و سپس سالانه باید تحت نظر پزشک متخصص قلب و یا جراح قلب باشد.

در صورت بارداری ناخواسته حتماً پزشک را مطلع تا در مورد ادامه یا تعویض داروی شما تصمیم گیری شود.

- بعضی از بیماران دریچه ای با نظر پزشک قـرـص دیگـوکسین مصرف می کنند. این قرص را ساعت ۶ صبح ناشتا مصرف کنید و هر روز نبض خود را یک دقیقه کنترل کنید و اگر کمتر از ۶۰ بود و در صورتی که حالت تهوع، استفراغ و ضعف و بی حالی شدید داشتید پزشک خود را مطلع نمایید.

- کسانی که قرص آهن یا فروسولفات مصرف می کنند ممکن است مدفوعشان سیاه رنگ شود که نشانه خونریزی داخلی نیست.

- دریچه های مصنوعی (فلزی) صدادر هستند و اوایل بعد از عمل برای بیمار و حتی شخصی که کنار بیمار می خوابد آزاردهنده است ولی این صدا به تدریج کم می شود و فرد نیز به آن عادت می کند. بی اشتهای و بی قراری پس از عمل تا حدود یک ماه ممکن است وجود داشته باشد که بتدریج برطرف می گردد. **در صورت قطع صدای مربوط به دریچه باز هم باید پزشک خود را مطلع سازید.**

-بعد از عمل موقع سرفه حمایت فیزیکی از قفسه سینه با یک بالش در به حداقل رساندن درد و جلوگیری از باز شدن استخوان جناق سینه کمک میکند . از حرکات نابجا و آوردن دست پشت سر و یا بالای سر و خوابیدن به پهلو و بلند کردن وسایل سنگین بین ۲ تا ۴ ماه خودداری کنید. دوش مختصر از روز سوم مجاز است و با استفاده از صابون ضد باکتری یا شامپو بچه به آرامی و با دست محل زخم را تمیز کنید تا دلمه ها از بین برود. - استفاده از روغنهای، کرم، پماد و پودر و یا دود مواد مخدر بر روی زخم اصلاً توصیه نمی شود و سر شما تا ۴۰ روز توسط فرد دیگری شسته شود.